

Մանգրամի Էֆեսոս

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԵ ՎԵ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԵ

ԻՔԻՆՃԻ ՄԵՆԵ

1867 ՅՈՒԼԻՍ 12 ՉՈՐԵՍՊԻՆՆ

ՆԻՄԵՐՈ 407

Պատկերներ ընդհանուր համար 6 եւսի տեղեկ 300
Կրկին փոխելու, տեղեկ ցուցիչ, բոլոր փոխադրութիւն
Եւսի տեղեկ, 300 զ" օրու, յաջորդ 100 զ" օրու
Եւսի տեղեկ տեղեկ 50 փոխադրութիւն տեղեկ

Եւսի տեղեկ փոխելու համար իւրեւն
Կրկին տեղեկ 5, Եւսի տեղեկ 2,
Կրկին տեղեկ փոխելու համար տեղեկ 1
Եւսի տեղեկ տեղեկ տեղեկ

Մեքսիկայի փոխադրութիւն, Պէրուական տեղեկ-տեղեկ
467 Եւսի տեղեկ տեղեկ ԼԵՎԱՆՔ ԶԵՐԱԼԵ ԲՈՒՄԵՆ
Եւսի տեղեկ, Եւսի տեղեկ 8. Փոխադրութիւն տեղեկ

ՀԱՎԱՏԱԾՈՐ ԾԱՆՈԹՈՒԹԵԱՆ

Զապիթիյէ միւլիւրի տեղեկութիւն
Իսմայիլ բաշա հազրէթիւրի թարաֆըն
տան զուհուրա կէլմիշ օլան թէքլիֆ իւ
զերինէ, Զապիթիյէ միւլիւրի տեղեկութիւն
թէքլի թահթընտա օլարագ, իսթանպուլ
տա պիր էօքսիւկիսանէ իհտաս օլունմա
սը, պու տեֆա հիւքիւմէթի սենիկէ
թարաֆընտան գարար վերիւրի տիր:

Պինաէն ալէյճ, մեզքիւր էօքսիւկ
խանէնին իհտաս վէ իտարէսի իւն, էն
միւնտիւկ վէ էն ազ մէսարիֆիէ օլարագ
իւր սուրէթտէ պիր ուսուլ արաբիւկ պու
լունմա զըմընտա իսմայիլ բաշա հազ
րէթիւրի թարաֆընտան պիր գոմիսի
նու միստուս թէքլի օլունմուշ տուր:

Մեզքիւր գոմիսիօնուն թիյասէթի
Զապիթիյէ պաշ գոմանտանը ժէնէրալ
Մուսթաֆա բաշա հազրէթիւրինէ ի
հալէ պուլլուլմուշ օլունպ, Զապիթիյէ
գոմիսիէսի ազաքընտան միրալայ Մէհմե
մէտ պէյ վէ տիվան մէճիսի միւլիւրիւ
սիւ Բէշիա էֆէնտի հազարաթը ազա
թայիլին օլունմուշ օլունգարը Գուրիյէ
տէ օլունմուշ տուր:

— Գուլաւ բաշա հազրէթիւրի, Զա
թը հազրէթի փատիշահի թարաֆընտան
փարիս ֆուգարալարընա թէվիզ օլմագ
իւզրէ պրագաթը իհտան, 60,000 պին
ֆրանկ օլմագը, իլա 75,000 ֆրանկ օլ
տուլու, վէ մէպլաղը մէզպուր Զաթը
հազրէթի միւլիւրէնէթիւրինին նիկէթի
խայրիկէթիւրինէ թէվիզիւր, պու տեֆա
թէվիզ օլունմուշ օլունգու բաթիւր նամ
զազէթտա օլունմուշ տուր:

— Փարիզ Սերկիսինէ էշեա վազ իտէն
լէր, Զաթը հազրէթի փատիշահին ձէօ
մէրտիկինէ հայրան օլմուշարտըր չիւն
քի Զաթը միւլիւրէնէթիւրի հէր պիր
տեֆա էքսքիսիօնու թէքլիֆ պու

եուրտուգարընտա խայրիճէ էշեա իշթի
րա իթմէթտէ օլունպ, վէ պու էշեալար
իսէ պաշլըճա Պիլուր վէ Սէվր բօրսըլէ
նիկէ տայիր շէյլը օլունգուլունտան, Զը
րանսըզ իշթիլէրինին պունա տայիր օլան
էն ալա մաթալարը Օսմանլը իմրէրաթօ
րու թէսարըն ֆուլունտա պուլունտուղու
վէ պու էշեալէրի Պաֆօր իւզէրինտէ օլան
սէրայի հիւմանուլէրինին թէվիզիւր
նա թախիս պուլունտուղ օլունգարը,
Լիպէթիւր նամ զազէթտա օլունմուշ
տուր:

— Քէզալէք մեզքիւր զազէթտա օ
լունտուղունա կէօրէ, Մըսըրը Հալիմ
բաշա հազրէթիւրի տալի, փարիսէ մու
վասէթիւրինտէն պէրու, պէրապէրինտէ
քիմաէ օլմաթըր հալտէ հէր կիւն էքըս
բօզիսիօնա կիթմէթտէ, վէ առէթա պիր
սէյիրճի կիպի սէրկիսի մեզքիւրուն տա
լիրէթիւրինէ եալունգըճա տօլաշմագտա, վէ
խայրիճէ էշեա իշթիւրա իթմէթտէ տիր,
Միւշարիլէյ հազրէթիւրի խուսուսիյէ
փարիս մաթար օլան տայիրտէն բէք չօզ
շէյ պէյէնմէթտէ իմիլէր:

— Պիր գաշ կիւն ագտէմ մէպունէն
Տէր-սաատէթէ կէլմիշ օլան, Աթինտա
տէվիթի ալիյէ սէֆիւրի Ծօթիատէս պէյ
ձէնապլէրի, Զրանսըզ գուլմանտարըն
Պալգան նամ վարօրու իլէ բազար իրթէ
սի կիւնիւ Պուլտան թարաֆընտա եօլմու
օլմուշ տուր:

— Պիր գաշ կիւնտէն պէրու, պազը
մահէթի թամիր իթմէթ իլին թէրսա
նէ էօնիւնտէ տէմիլէմիշ օլան, Բուսիս
գարաղը վարօրու, Զիւմա կիւնիւ օրա
տան չըգըպ Պիւլիւրտէրէտէ լէնկէրէնտաղ
լումուշ տուր:

— «Տիւնքի կիւն Աթլաւ նամ ինկի
լիզ վարօրու իլէ, յուլիս 20 թարիլի Շի
րաւան ալտըրըմը պիր մէթմուպու հէր

նէ գաւարա եալըն թէքմիլ եազաճագ ի
սէթտէ, պու կիւնտէն շու գաւարընը
պիլտիրիլէքի, կէշէն հաթթա յուլիս 19
ձիւմա ախշամըսը Արգատի 950 նէֆէր
գարը վէ չօնուգ Շիրաեա կէթիւրի տիր:

«Մեզքիւր վարօրուն Շիրաեա կէ
թիւրի կիսպէրլէրէ կէօրէ, էօմէր բա
շա հազրէթիւրի խայրիճէ կիւն միւտարէ
պէ իթտիքտէն սօնրա, Ապիթօտա պու
լունտան Մէհմեմէտ բաշա հազրէթիւրինին
օլունտու իլէ պիրիշմէյէ մուվաֆֆագ
օլարպիլիշ, վէ մեզքիւր իքր օլունտար
Սֆագեա նահիյէսինին պիր գըսմընը
զապիթ իթմիլէր տիր, յուլիս 18 բէնշ
շէմպի հապաշը Արգատի Ալիա Բուլմէլի
գընընտան ալտըրըն էսնատէ, միւտա
րէպէյէ տէվամ օլունմագտա իմիշ, »
Լէւիւր:

— Պիւլիւր Ատաւան թարաֆըմըզ
հազրտընա կէօրէ, օրատա քիլիսէմիզ
պուլունմաթընտան, պազը խայրիս
զաթլար պէյնիլէրինտէ պիր ընկէրուլիւն
թէքլիլիլէ, կէրէք օրատա միւսապէրէ
թէն վէ երլի պուլունտան Հալարտան,
վէ կէրէք տայիր զէվաթը համիյէթթեա
րանտէն իեանէ թօլաեարագ, պիր քի
լիսէ ինշաթընա զայրէթ իտէճէքլէ իմիշ
Մէրգուլմանը պու զայրէթիւրի մէտհէ
շաեան օլունտուլունտան, անլէրին զայրէ
թիւրի թէվիզ իտէճէք սուրէթտէ, միւլ
լէթիլիզ թարաֆընտան մուվաթէթ օ
լունմաթըր թէճա վէ օլ պապուտ համիյ
եթթեարանըն սախաթէթի տալէթ օ
լունտուր:

— Թիւնքի վէ սալիլէնին մէմա
հալարտան տէնիզ վէ կէօլ վէ գուլու
թուլու իտէ, գընէսի երկիրի, վէ գա
եա թուլու իտէ, օլմուգ բարաեա միւ
պաեա իլէ, պա թէքքէրէ պահրէն Տէր
սէաթէթէ կէթիլէնէքիլի թուլարը գա

րանա չըզարմագտան էվկէլ, միայն կէօմ
րիւկիւնէ վարդա, մէմահա թէգ քերտիւ
նի իպրագ իլէ, պէհէր գընէսինտէ երկիր
միշէր բարա հիսապըլա, բէշինան րէս
մի տուխուլիլէնի իշա իտէրէք, մաթ
պու վէ մէմհուր տուխուլիլէ թէգքէ
րէօի ախգ իլէ, մէմահա (թուլա) թէգ
քերտիւնի կէօմիւկիւ մէգքիւրէ թէրք
իլէմէլէրի լազըմ կէլէճէկի, վէ Տէր-սա
ատէթ վէ պիլաուր սէլէսէնէ կէթիլիլէ
ճէք օլան թուգուլն թարիգի վիրուտու
պահրէն օլտուղուլնտան, գարա թարա
Ֆընտան թուգ իտիալ իտէնէր օլուր ի
սէ, թէգքէրէ իլէ օլա պիլէ, գարու
լարտա վէ գարանըն մէվագըր սայիրէսին
տէ պուլուլնան րիւսուլմաթ մէմուրլարը
թարաֆընտան իտիալ օլուլնամաթալ պահ
րէն կէթիլիլէք իւզըն, կէրիլէ իյատէ
օլուլնամաղը ճիհէթիլէ, ճիւմէնին մա
լիւմի օլմագ իլին պէեանը քէյթիլիլէթ
իպթիտար գըլընտը:

Ճէրէ:

— Պիր գաշ հաթթատան պերու եւ
նիտէն լուլնուլմայի գուհուր իթմիշ օլան
կագէթ տիւ լըվաննամ ֆրանսըգճա զա
գէթա պու տէֆա թէքրարէն Պապր-ա
լի թարաֆընտան պիլա միւտտէթ գա
թթաթըրըմը տըր:

— Քիւրտիսթան մէքթէպի ֆագըր
չօճուգլարընա իհտա օլուլնամագ իւզըն
Յովհաննէս աղա Գաեանան թարաֆըն
տան, օթուգ առէթ Քիւրտճէ վէ Էսմէ
նիճէ թապ օլուլնամուշ օլան քերակա
տան թարաֆըմըգ իրալ օլուլնամուշ օլ
մաղին, մա մէմուլնիլէ իլանընա իպթի
տար գըլընմը տըր:

— Պու կիւնիլտէ դագէթա օթլագ
ճըլարը ալէյհինտէ թարաֆըմըգ րէք
չօգ թէշէքքիլէր օլուլնամագտա տըր ֆա
գաթ թէաճիւկ օլուլնամագ պիր չէս տէ
յիլ տիր, չիւնքի եազ մէվսիմիտէ օլտու
ղուլմուգտան էքսէրի օթլագճըլարըն չօ
ղալաճաղընտա չիւքհէ եօգ տուր: Պու
տէֆալըգ պու պապտէ չօգլուգ պիր չէս
տէյլէմէյիպ, իլա պու թարաֆ միւրթէ
քիպիլէրիլնտէն կէրի տուլմալարըն պիր
տէֆա տահա քէնտիլէրէ իթթար իլէ
տիքտէն սօնրա, պաշա չըգամաթըմըգ
հալտէ, օլ վագըթ կիտիպ հէրքէսի թա
ճիգ իտէրէք դագէթա իսթէյիպ օթլագ
ճըլըգ իտէնիլէրին իսիմէրիլն ալէնէն պէ
եան իթմէյէ մէճպուր օլաճաղըմըգ տա
խի մալիւմէրի օլմագ իւզըն իթթար ի
տէրիգ:

— Յուլիս 4 թարիլիլէ Պուքրէշտէն
լէվանթ Հէրալտա շու վէճհ իւզըն եա
զըլըն տըր:

«Մէմէքթէյին հիւքիւմէթի, շիւմ
տիքի հալի կիպի հիշ պիր վագըթ պու
տէրէճէ նիգամըգ սուրէթտէ իտարէ օ
լուլնամաղը տըր: Բրէնս Դարը ճէնապլէ

րի, շիւմի հիւքիւմէթ իտարէսինտէ պու
լուլնուլտա առէմի տիրաեթ վէ գապի
լիւնէթի աշիքեար օլմուշ օլան սէրպէսի
եթ թարաֆտարլարըն թահրիքեթ
վէ իլգաաթըլա միւթէհարիք օլտուգ,
վէ քէնտի իթտիլէրիլէ մէմալիլէ թէհ
լիքէ թահթընա պըրագաճաղըմըն աւ
լէրէ իթթար իտէճէք եէրտէ, մէմալիլէ
չարուք սուրէթտէ իլէրու սիւրիւկ կէօ
թիւրաթիլէրի թէհիլէքէնին էօնիւնի ալ
մագ իլին հիշ պիր թէտալիլ իթթիլա
պընա թէշէպալիւս իթմէքսիլին, աւլէրի
քէնտի հալալարընա պրագմը տըր քի իս
թէտիլէրիլն եաթընլար: Ուլահ Պուլ
տան էհալիսի պու հալի կէօրիւկ, վէ իս
լահ ահվալ իւզիւ կէօրէմէյէճէկիլն իա
նա պիլալիլնտէն, մէմէքթէթիլն սէլա
մէթի եալընըգ պիր էճնէպի րրէնս իտա
րէսի թահթընտա օլապիլիլ իթիգա
տը իսթըրլարընտան չըգարմըլար, վէ
գաթիմի պիր իտարէսիլ իք վէ գարընըգ
լըգ իլինտէ պուլուլնուլտալարընտան,
պուլնտան էվկէլիլի հալիլէրինէ չէշիլ թէ
էսիւլէթ նաղար իթմէքտէ օլուլ, պու
կիւնքի կիւն օլ հալիլէրինէ էլէ կէշիլմէյէ
մուլաֆթագ օլապիլիլէրի հալտէ, քէն
տիլէրիլն մէսուլ առա իտէճէքլէր տիր:

«Մէմէքթէյին էհալիսին էֆքեարը,
իլէրին շիւմիլիլ րէվիլնէ գարըն զաեթ
ալէվէնմիշ տիր, վէ աւլէրին պու էֆ
քեարընը թէսքիլն իթմէք իլին իթթի
լապ օլուլնան թարիգ վէ թէտալիլ ֆա
լիտէ իթմէյիլէր տիր:

«Էհալի հիւքիւմէթտէն խօշնուտ օլ
մաթըլընտան, ֆարիս ահտնամիսինին
հարֆ պէ հարֆ իճրաթըն եանի իքի
պէյ իլէ Մէմէքթէյին պիլլէշմէսինի
եիւքսէք սէս իլէ թալէպ իլլէմէքտէ, վէ
պուլնուլն իճրաթը միւմքիլնիլ օլտուղու
թագտիրտէ, ալլըմանը միւրաճաճ
թուլմագտա տըրլար:

«Օրուլ, եաթընլարտա տաղըլաճաղընը
ֆարգ իտէրէք, օլ մէրթէպէ ճանը սը
գըլըն տըր քի, օլ պապտէ քէնտի խօշ
նուտուլուլուղուլնուլ իպրագ իտէճէք պիր
ֆուրսաթ արամագտա տըր:

«Պու արա քեաֆթէյի ուլլուլնուլգ
լուգլարըն էօնիւնիւ ալմագ իլին հիւքիւ
մէթ մուհաֆագայի միլիլէյէտայիր օլան
ասաքիր (կարտ նասիօնալ), իւզէրինէ կիւ
վէնմիշ տիր քի, պաշարընտա սէրպէսիլէթ
թարաֆիլիլէրիլնտէն պուլուլնան գէվաթ
իտէ աւլէրին էքսէրիսինին ճէհալէթիլնտէն
իսթիլիլտէն իտէպիլիլ քիմսէլէր օլտուգ
լարընտան, տախիլիլ պիր ճէնի գուհուր
իտէճէկի գըմընտա պէյիլէք էնտիլէ օ
լուլնամագտա տըր:

«Շիմիլիլի վիւքէլա, մէմալիլին մա
լիլէճէ սէֆալէթիլնէ աօլա գուլագ աւ
մաեարագ, պիր տիւզիլէ ֆէվգէլատէ
վէ իլալէ օլարագ եէնիտէն եէնիլէ գըն

տիրէր աշմագտա տըր: Վէ պու խու
սուստա, միլլէթ մէճիսինին րէյինի թահ
սիլ իթմէքսիլին, վէ կէրի պըրագըլապիլիլ
մէսարիլիլէր իլին օլտուղու հալտէ, վիւ
քէլա քէնտի պէյնիլնտէ պիր գարար վէ
րրէնտին գօլաճաճըգ թաստիգի իլէ իշ
պու եէնի գընտիլէրի աշմագտա տըր:

«Մէգքիւր գրէտիլէրին թէքմիլ մէպ
լաղը, իշպու սէնէյի հաղըրէ պիւճ
ճէսինտէ իշար օլուլնան վարիտաթտան ա
լընմագտա օլտուղուլնտան, վէ հիշ պիր
սայիր վարիտաթ իլէ աւլէրին եէրի տօլ
տուրուլմաթըլընտան, երլ պաշընտա պու
սէնէնին թէրթիպաթընտան թէնէգպիւ
պուլաճաղը, վէ պիլնաէն ալէյհ աշըգ
գալան մէպաղըն գարաթըլմաթ իլին եէ
նիտէն վէրկիլէր իհտաթընա միւրաճաթ
օլուլնամաղը պի իլթիպահ տըր: Չիրա
մէմէքթէյինին էճնէպիլիլ ինտիլնտէ ի
թիպարը գալմամը օլուլ, վէ մէմալի
քին տախիլնտէ իտէ հէրքէս պու կիւն
տէն եարընա պիր ֆէլաթէթին գուհուրիլն
կէօգէթ մէքտէ օլտուգլարընտան, իսթիգ
լալ իթմէք պիր վէճհ իլէ միւմիլն տէ
յիլ տիր:

«Օրէնհայմ իսթիգըլաղը, պուլնտան
տգտէմքի վիւքէլա պու մէրթէպէ աղըր
շարթլար իլէ գապուլ իթմիշ իքէն, մէգ
քիւր իսթիգըլաղ նէ նիլէթէ մէպիլ ագտ
օլուլնամուշ իտէ, օլ նիլէթէ գուլանըմա
տըգտան պաշգա, պիր չօգ սայիր մէսա
րիլիլաթա սարֆ օլուլնամուշ տուր, կէօ
րիւնիլէր քի ալթըլ պու տէֆա Մալիլէ
խաղինէսի գարուսուլնուլ շալմագտա օլան
իթլապըլըն էօնիւնիւ ալապիլմէսի մէմ
լէքէթէյին հիւքիւմէթիլնէ միւմքիլնիլ օ
լաճաղը քէշֆ օլուլնամագտա տըր:

«Րէյիսի վիւքէլա Գօնսթանիլին Գշ
րէյուլէսգօ, քէնտիլ րէֆիլէրիլնին թէհ
լիքէլի հարաքէթիլէրինէ իլհագ օլմամագ
իլին, 20 կիւնտէն պէրու խասթալըգ
տէսիսէսի իլէ խանէսինտէն տըլարը շիւ
մամագտա, վէ իսթիլիլաթըն վիլմէք ի
լին րրէնս Դարը ճէնապլէրիլն ալտէ
թիլնէ միւնթաղըլ օլմագտա տըր տէնիլ
գանն օլուլնուր քի, միւ շարիլէյհին եէրի
նէ Մ. Ժ. Արկիլիլ օլուլնուլ սօնուլուր
քի պու տախի Պրաթիլանօ գառար սա
ֆի գօլու գըրմըգ տըր: (Եանի սէրպէ
սիլէթ թարաֆտարը տըր):

«Էճնէպի րրէնս կիւն պէ կիւն իթի
պարտան տիւշմէքտէ, վէ պիլգաթ րրէնս
Դարը ճէնս պլէրի պիլէ, րուլմանիլեաեա
նէ թարգ պիր առէմ լազըմ իտի իտէ,
պիւսպիլիլէն օ լիեագաթտա պիր ա
ռէմ տէյիլ տիր կիպի սագար օլուլնամագ
տա տըր:

«Իիւլասայի քէլամ Ուլահ Պուլտան
պէյիլէրիլ պիր վօլքան իւզէրիլնտէ տօ
լաճաղտա տըրլար քի եաթընտա բաթլա
եաճաղը միւմէրէպ տիր:

— Իմբերաթօր Մագսիմիլիանն ճանր իշխն պու սապահ Պէյ-օղլու Սանթա Մա-
րիա քիլիսէսինտէ պիր սուա օգուստուշ
տուրնէմցէ պէյլիկի Տաւմաթ նամ վարօր,
լոյտ գուստանեաւ վարօրար, վէ սայիր
քեաֆֆէյի նէմցէ սէֆինէլէրի, հիւզն ու
մաթէմ նշանէսի օլարագ, պարագարընը
սիեա՝ թիւ իլէ պալլը եարը պուշուք
չէքմիշէր իտի: Ալթըրիա գարաղօլ կէմիսի
մէքքիւր ճէնագէ տուաւ օգուստուշ
էմնատէ, տագրգատա պիր թօր աթմագ-
տա իտի: Քէզալիք թօրխանէ վէ Տօլմա-
պաղչէ Էօնիւնտէ լէնկէրէնտագ պուլու-
նան Ոսմանյը հարպ սէֆինէլէրի տախի
սանճագարընը տիրէկին եարըսընա գա-
տար չէքմիշէր իտի:

— Պու կիւնլէրտէ Բէօթաճեա ճա-
նիպինտէն թարաֆըմգա կէօնտէրիլէն
մէքթուպտան շու աթիտէքի մալիւմաթ-
լարը ալընը տըր:

Տէօրթ սէնէտէն պէրու շէհրիմիլին
կէրէք իսլամ վէ կէրէք իսիսթիեան է-
հալիսի թուլթ ֆիտանը տիքմէլէ մէշ-
ղուլ օլուպ, վէ կէշէն իքի սէնէլէրտէ
մահսուլաթ մէյտանէ կէլէրէք, բէք ա-
լեա թօլսուլուգ գօզալար չըգմը իտի:
Պու սէնէլի միւպարէքէտէ իսէ կէշէն
սէնէլէրտէն տահա զիյատէ պէրէքթի
մահսուլաթլար հուսուլա կէլիպ, պի-
հիքմէթիհի թէալա պիր տիրհէմ թօ-
խուստան պէշ օգգատան պէշ պուշուգ
օգգատա գատար քօզա չըգմը տըր: Վէ
էկէրշի իւշ տէօրթ սէնէ գատար պէյ-
լէճէ տէվլամ իտէճէք օլուր իսէ, մէմէ-
քէթիմիլտէն իսայլիճէ թուլթ ֆիտան-
լարընըն աթմաճաղը պի իշթիպահ տըր:

Լաքին շուրաւթ թէաճիւպէ շաեան
տըր քի, թուլթ վէ գէյթին աղաճլարը
իհտաս օլմանան մահէլէրտէ, էհալինին
ֆիտան տիքթիկի կիւնտէն իթիպարէն,
եէտի սէնէ միւտտէթ էօշիւրտէն մուաֆ
գալտընը իշին էմրի ալի պուլլուլմուշ ի-
քէն, մուղայիքի նիզամ օլտուղու հալ-
տէ, հարլիի միզան մէմուրլարը եէտլէ-
քիմիլտէ օլան իլմու խապէրլէրի գա-
պուլ իթմէյիպ, եիւզտէ օն էօշիւր
վէ եիւզտէ իքի պուշուգտա թէլալիյէ
ճէման եիւզտէ օն իքի պուշուգ վէրկի
ալմագտա տըրլար:

Փ Ր Ե Ի 2

Մէքքիւր իսայրաթխանէտէ կիւնտէն
կիւնէ պիշարէկեանըն սայըսը արթմագ-
տա օլուպ, վէ թապիաթիյէ մէսարի-
ֆաթը տախի իգոլիեաւ պուլմագտա տըր:
Էկէրշի գէվաթը համիյեթէքեարան
թարաֆընտան էմէլ օլուսան համիյեթ-
թին իպրազընա հիմմէթ օլուսմասա, էօյ-
լէ պիր աղըր եէքիւն ալթընտա էգիլէ-
ճէկիմիլտէ շիւքէն էօգ իտի, վէ պու-
խուսուս իսէ ումուլմէն միլէթ զայրէթի

չէքէնլէրին վէ ֆուգարաբէրվէրլէք կէօ-
թէրէնլէրին վագար ու շէրէֆինէ թօգա-
նաճագտը, շիւքի մահէլի մէգպուլուս
իտարէսինի պիգ եալընըք թէնտիմիլէ կիւ-
վէնէրէք տէր իւհտէ իթմէյիպ, իլաքէնտի
զայրէթ վէ ֆիթիւվէթլէրինէ տախի կիւ-
վէնէրէք տէր իւհտէ իթտիկիմիլտէրէքեար
իտի, հալպու քի քէմալի մէմուսիյեթթ
վէ իֆթիլար իլէ պէեան իտէրիլ քի, է-
հալիմիլին հէր սընըֆը թարաֆընտան
էմէլի էլլէպիմիլտէն պուլուսան համիյ-
եթթ վէ մուալէնէթ էսէրլէրի կէօսթէ-
լիլմէյէ պաշալմը տըր: Իմտի, շիմտիքի
հալ հէր նէ գատար եէրիմիլ վէ վագ-
թիմիլ էօգ իսէտէ, եալընըք շու գատա-
լը իշար իտէրիլ քի, նասը կէշէն կիւն
զեք իթմիշ իտիք, իւսկիւտարտա իճա-
տիյէտէ պիր թագըմ ֆուգարաբէրվէր
զաթլար, պէնլէրինտէ իեանէ թօրա-
եարագ 20 պին օգգա քէօմիւր իհտա
իթմէլէյէ գարար վէրմիլէր, վէ գանն
իտէրիլ քի քէօմիւրիւ տախի ըսմարա-
մըլար տըր:

Մէքքիւր քէօմիւրիւն պին օգգասընը
Ալք. Երեսփոխանլարտան Գրիգոր էֆէն-
տի Ներսէսեան, վէ պին օգգասընը տախի
հէմէհրիմիլտէն ֆահր աղա Գուլագ-
սըգեան իհտա իտէճէկինտէն, հէրնէ գա-
տար իլէրուտէ քեաֆֆէյի իեանէ իտէն
զաթլարըն իսմէրինիլան իտէճէք իսէք-
տէ, շիմտիտէն իգհարը թէշէքքիւր ի-
տէրիլ:

Սայիր գէվաթը համիյեթէքեարան տա-
խի պէշ ալթըր եիւզ չէքի օտուս իհտա
իթմէք իւզքէ, պիր իեանէ տէֆթէրի աշ-
մը օլտուգլարընտան, շիմտիյէ գատար
300 չէքի գատար եալընըք մամէմու-
նիյէ մէսմուլիլ օլմուշ տուր:

Հէմէհրիմիլտէն Մկրտիչ աղա Գա-
զանճեան պիր սանտըգ ըսքարմալէթ իհ-
տա իթմիշ օլտուղուստան, մաթէշէք-
քիւր պէեան իտէրիլ:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԵԷ

Իմբերաթօր Մագսիմիլիան թիւ-
ֆէնկէ թուլթուլաճաղը կիճէ, քէնտի ժէ-
նէրալարը օլուպտա պէրապէր էսիր թու-
լթուլմուշ, վէ օնլար տախի պէրապէր թիւ-
ֆէնկէ թուլթուլմուշ օլան թօմաս Միթիա
վէ Միրամօն, էվվէլքի ուլգուտա պու-
լուսուպ, իքինճիսի տախի քէնտի եարէ-
լէրի աղըսընը սուլգ սու իլէ եայգալպ
իէսքին իթմէյէ մէշղուլ իքէն, միւշարի-
լէյհ իսէ եազը եազմագ իշին լէվազիմաթ
իսթէյիպ, պիրի քէնտի վալիտէսի Արշի-
տիւշէօսա Սօֆի ճէնապլէրինէ իսթապէն
նէմցէճէ, վէ տիկէրի քէնտի պէտպալթ
զէվէսի իմբերաթօրիչա Շարլօթա իսի-
թապէն ֆրանսըզճա օլտուղու հալտէ,
իքի գըթա մէքթուպգալէմէ ալթը, վէ

թիւֆէնկէ տիգիլէճէկի մահէլէ կիթմէգ-
տէն էվվէլ, քէնտի մահպէս պէքճիսինին
գարըսընա, քէնտի պաշընտան քէսթիւր-
տիկի պիր փարչա սաշը մէքթուպար իլէ
պէրապէր, Գուէրէթարօ փիսկօպոսուսա
թէսիլմ իլլէմիշ տիր: Միւշարիլէյհին վէ-
ֆաթընտան սօնրա, Գօրօնա նամ ժէնէ-
րալ միւմայիլէյհ փիսկօպոսու չաղըրթըպ
մէքթուպարը իսթէմիշ, վէ վալիտէսինէ
իսթապէն եազըլանա իրալէթ իտէրէք
թօգուստուլմամը իսէտէ, պէվէսինէ իսի-
թապէն եազտըղընը պազը բօլիթիգաճա
սէպէպլէրէ մէպին աշուպ օգուստուշար,
վէ սուրէթիսի ալմըլար տըր քի թէրճէ-
մէսինի պէեան իտէրիլ:

« Պէնիմ սէվկիւլիւմ Շարլօթա »

« Հագգ թէալա հագըթթլէրի իհտան
« պուլուրուպտա շիֆա բէգիւր օլարագ,
« իշպու պիր գաշ սաթըր մէքթուպիմիօ-
« գուսան, սէն էվլօպաեա կիտէլիտէն
« պէրու զալիմ ֆէլէյին հիշ տուլմաեթըպ
« պանա իթտիկի քեաֆֆէյի զատտարը-
« զընը անլաեաճագսըն, պէնիմ բախտըմը
« վէ ճանըմը սէնիլէ պէրապէր կէօթիւր-
« տիւն, նա՛սը սէնին սէօզիւնիւ տիյնէ-
« մէտիմ... հէյվահ, պու գատար վու-
« գուաթլար վէ պիր պիրլէրինէ միւթէագ-
« գըպէն նակէհան գուհուրա կէլմիշ օլան
« ֆէլաքթթլէր, իւմիտլէրիմին պաղընը
« գաթ իլլէտիլէր, պէնիմ իշին ալթըք ճան
« չէքիշմէքտէն իսէ էօլմէք, սէաուլթլէ-
« իսէլաս օլմագ տիմէք տիր: Եէնիմիշ, ֆա-
« գաթ ապա օնօրուսա խալէլ կէլմիշ...
« պիր ասկէր կիպի, պիր գրալ կիպի չէ-
« ռէֆլէ տիւշէճիմ— Էկէրշի հիսս իթ-
« տիկին աճըլար չօգ չէտիտ իսէլէր, է-
« կէրշի Ալահ թէալա հագըթթլէրի թէ-
« գէլտէն սէնի պէնիմէ պիրլէշմէկէ տա-
« վէթ իլլէր իսէ, պիգիմ իւզէրիմիլտէ ա-
« զըրաշմը օլան քէնտի եէտի ըապպա-
« նիսինի թէպրիք իտիպ սէճտէ գըլաճա-
« զըմ... Ատիեօ... Ատիեօ... »

« Սէնին պիշարէ ՄԱՔՍ ըն »

— Տիւնքի նիւսիսիմիլտէ պիրտիրտի-
կիմիլ Սանթա-Պէնա ճէնէրալըն ախը ու
կիրիֆ օլուսարագ թիւֆէնկէ թուլթուլ-
մասը հագընտա կլօպ նամ զագէթատա
շու վէճհ իւզքէ օգուստուշ տուր:

« Մէքսիգա իլէ Ամէրիգա հիւքիւմէթ-
լէրի պէնիլտէ պու կիւնլէրտէ զայթթ
աղըրճա պիր մուարազա գուհուր իտէ-
ճէք տիր: Ժուարէգ թարաֆընտան թիւ-
ֆէնկէ թուլթուլմուշ օլան Սանթա-Պէ-
նա նամ ժէնէրալ, պիր Ամէրիգան պէյիկ
կէմիսի տէրուսինտէ Ամէրիգա պանտէ-
րասը հիմաեթի թահթընտա պուլուս-
տուղու հալտէ, իւզէրինէ թիւհըլ ժու-
արիսթլէր հիւճմ իտէրէք, թուլթուլ-
լար տըր:

« Պու վուգուլաթ պիր գաթ տախի
հէմմիլտէ վէրմէքտէ օլան պիր իսու-

